

154.

DEČJI DAN

ZA POGOZDOVANJE

II. DEL

LJUBLJANA 1938

ZALOŽILA KRALJEVSKA BANSKA UPRAVA DRAVSKE BANOVINE

kr. 1665

Dečji dan za pogozdovanje

II. del

Sestavil ing. Viktor Novak

Ljubljana 1938

Založila kraljevska banska uprava dravske banovine

Vsebina II. dela :

	Stran
I. O dosedanjem razvoju dečjih dni za pogoždovanje	5
II. Za napredek gozdnega gospodarstva	9
1. Gojite in sekajte gozdove umno!	9
2. Ohranite in izboljšajte gozdna tla!	10
3. Čistite in redčite gozd pravilno!	12
4. Pospešujte prirast lesa!	13
5. O izbiri drevesnih vrst	14
III. Navodilo za pogoždovanje s setvijo	20

I. del

navodil »Dečji dan za pogoždovanje« je izšel leta 1936.
s sledečo vsebino:

- I. Namen dečjega dneva za pogoždovanje.
- II. Važnost gozdov, kako jih varujemo, vzgajamo in ustanavljamo.
- III. Navodila za prireditev in izvedbo dečjega dne za pogoždovanje.
  1. Priprava.
  2. Na dan pogoždovanja.
  3. Po dečjem dnevu.

I.

O dosedanjem razvoju dečjih dni za pogoždovanje

Dečje dneve za pogoždovanje imenujemo one dneve, ob katerih učenci ene ali več šol skupno pogoždujejo sečine in goličave. Delo nadzorujejo učitelji po navodilih gozdarjev, sodelujejo pa lahko tudi druge odrasle osebe. Za šolsko mladino so to slavnostni dnevi v prosti naravi. Združeni so s predavanji o važnosti gozda, z resnim delom in z veseljem petjem. Namen prireditve teh dnevov je predvsem vzgojen: mladina naj vzljubi gozd in naj dobi veselje do resnega dela. Prireditve pa imajo tudi praktičen pomen. Otroci se navadijo gozd zasajati ter negovati in opravljajo s pogoždovanjem obče koristno delo.

Na Francoskem je bilo že pred svetovno vojno v navadi, da se je šolska mladina zbirala v krožke in pogoždovala goljave in poseke pod vodstvom učiteljev in gozdarjev. Pri tem je deca spoznavala potek stvarjanja v naravi, proučevala je gozdno rastlinstvo, njegovo rast in njegov boj za obstanek. Otroci so dobivali smisel za gojitev gozdov in so doumeli, kako važne naloge vrše gozdovi v ravnovesju narave in kako širijo blagostanje, zdravje in lepoto v pokrajini.

Dasi je kazalo pogoždovanje z mladino lepe uspehe, vendar pri nas dolgo ni našlo posnemanja. Šele leta 1926. smo jeli po vsej državi uvajati prireditve dečjih dni za pogoždovanje.

V tedanji ljubljanski in mariborski oblasti so se gozdarji pri občnih upravnih oblastvih z vnemo zavzeli za to akcijo in učiteljstvo jim je z največjim razumevanjem pomagalo pri organizaciji posameznih prireditvev. Pojavili so se sicer malodušni glasovi, ki

Dečji dan

---

za pogo zdovanje

**Navodilo za
učiteljsvo**

Ljubljana 1936

Založila kraljevska banska uprava Dravske banovine

DEČJI DAN ZA POGOZDOVANJE

Bz. 1665

Navodilo za učiteljstvo.

I.

Namen

dečjega dneva za pogozdovanje.

»Uničevanje in propadanje gozdov v mnogih krajih naše države zavzema dimenzije, ki nam delajo vedno večje skrbi.

Pogoste elementarne nezgode, poplave in nevihte, ki pustošijo cele predele naše očetnjave,

pomanjkanje vodnih izvirov, usihanje studencev, upadanje vode v rekah in potokih,

poslabšanje zdravstvenih razmer v nekdanj zdravih bivališčih in letoviščih,

splošno propadanje v gospodarskem, zdravstvenem in materialnem pogledu,

vse to je pripisovati v prvi vrsti pojavu, da je izginilo mnogo naših nekdanj bogatih in razprostranjenh gozdov.

Ko vse to opazujemo, prihajamo do prepričanja, da propadanje gozdov ne morejo ustaviti in preprečiti samo represivni ukrepi, temveč da se mora največja pozornost posvetiti posebno vzgojnim sredstvom.

V državah, kjer je gozdarstvo na visoki stopnji razvoja, se že davno vrši populariziranje gozdarstva med ljudstvom, posebno med kmetovalci. Največjo pažnjo obračajo tam osnovnim šolam z namenom, da bi v nežne otroške duše vsadili ljubezen do gozdov in zavest, da imajo gozdovi velik pomen za splošno blagostanje.

Ministrstvo za gozdove in rudnike je zato uvedlo leta 1926. v sporazumu z ministrstvom za prosveto takozvane 'dečje dneve za pogozdovanje', prireditve ki jih poznajo v naprednejših deželah že dolgo in s katerimi so dosegli lepe uspehe...«

Iz navedenih besed, ki so povzete po okrožnicah ministrstva za gozdove in rudnike, je razvidno, da imajo dečji dnevi za pogozdovanje vzgojni namen.

Nič manjše važnosti pa niso te prireditve, ako jih presojamo s praktičnega stališča.

Predvsem nudijo mladini pouk, kako naj posaja gozdne sadike, kako naj ravna z mladimi nasadi in vzgoji koristnosne gozdove.

Napor, ki je s pogozdovanjem združen, budi v učencih veselje do ustvarjajoče človeške sile in množi njih zaupanje v lastno moč ter skupno udejstvovanje, — ako je delo nežnih ročic uspelo. Tako dosežemo popoln vzgojen namen šele tedaj, ko je zagotovljen tudi materialen uspeh: pogozditev golega zemljišča, ustanovitev novega mladega gozda.

Koristi, ki jih izkazuje šolska mladina gozdnemu gospodarstvu ob dobro uspelih dečjih dnevih, nikakor niso malenkostne. Samo leta 1935. je bilo ob dečjih dnevih posajenih v dravski banovini nad 300.000 gozdnih drevesc in pogozdenih z njimi okoli 75 hektarjev goljav.

Dečji dnevi morajo poteči v resnem prizadevanju in v zavesti, da se opravlja za javnost in za posestnika važno in koristno delo. Če se prireditve izpremene v navadno otroško igro ali zabavo, izgube svoj praktičen pa tudi poučen in vzgojen namen.

Na povratku domov naj mladina poje pesmi, ki pove-
ličujejo krasoto narave in ljubezen do domovine.

3. Po dečjem dnevu.

Po prireditvi naj vodja sestavi kratko poročilo s sle-
dečimi podatki:

1. datum prireditve,
2. pogozdeno zemljišče: a) parcelna številka, b) kata-
strska občina, c) ime in bivališče posestnika, č) površina,
ki je bila pogozdena,
3. število in vrsta sadik, njih dobavitelj,
4. koliko otrok se je udeležilo prireditve, iz katerih
razredov in šol,
5. imena učiteljev in drugih oseb, ki so prisostvovali
prireditvi,
6. kdo je vodil prireditev,
7. morebitne druge pribeležbe.

Poročila je poslati sreskemu načelstvu za gozdarskega
referenta.

Nekaj dni po dečjem dnevu naj bi razredi, ki so se
prireditve udeležili, popisali v pisni nalogi dan pogozdo-
vanja. Iz teh nalog bi se dalo razbrati, kaj na deco najbolj
učinkuje in kako bi se lahko prireditve izpopolnile.

Med letom naj se poda šolska deca z učiteljem na po-
gozdeno parcelo, da vidi, kako se razvija nasadba. Pri tej
priliki lahko pomaga nasad čistiti, varovati in negovati.

Ti poseti naj bi se ponavljali tudi v teku naslednjih let.

